

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6CoP/45/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3714205111
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3714205111.3

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: M. B., narodený XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, dieťa rodičov W. B. B., narodenej XX.XX.XXXX, bytom W. XXXX, B., zastúpenej advokátskou kanceláriou JUDr. Dušan Divko, advokát, s.r.o., so sídlom Šoltésovej 346/1, 017 01 Považská Bystrica, IČO: 36860654, a V. Z., narodeného XX.XX.XXXX, bytom W. XXX, živnostníka, zastúpeného advokátom JUDr. Milanom Martinkom, so sídlom Nám. A. Hlinku 26, Považská Bystrica, o návrhu matky na zvýšenie výživného, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 8. apríla 2015, č. k. 11P/74/2014-77, v senáte jednomyseľne, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **zrušuje** a vec mu **vracia** na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd v poradí druhým rozsudkom po zrušujúcom uznesení, zmenil doterajšiu úpravu rozsahu vyživovacej povinnosti otca k maloletému z doterajších 110 eur podľa rozsudku tamojšieho súdu zo dňa 16.02.2012, č. k. 4P/49/2011-157, na sumu 150 eur mesačne s účinnosťou od 01.07.2014, ktoré mu uložil platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred do rúk matky maloletého. Zameškané výživné od 01.07.2014 do 31.03.2015 vo výške 80 eur uložil otcovi zaplatiť do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Svoje rozhodnutie odôvodnil výsledkami dokazovania o majetkových pomeroch rodičov maloletého, o potrebách maloletého, ktoré porovnal s ich pomermi pri predošlej úprave výživného a dospel k záveru, že vzhľadom na potreby maloletého dieťaťa, výživné zo strany otca vo výške 150,- Eur je adekvátna suma na potreby dieťaťa. Matka má také isté možnosti platiť výživné, ako otec. Teda v prípade, že matka svojim podielom 150,- Eur mesačne by prispela na výživu dieťaťa, celková suma potom, ktoré dieťa by malo od rodičov, je vo výške 300,- Eur. Suma 300,- Eur je v dnešnej dobe v podstate v čistom minimálna mzda robotníka, kde často musí takýto človek z takejto nízkej mzdy hrať všetky potreby rodiny. Súd jednoznačne dospel k záveru, že v rovnakom diele je matka schopná zo svojich majetkových pomerov hrať všetky tieto náklady minimálne v takej výške, ako otec a preto súd považoval potom výživné vo výške 150,- Eur, teda ako v podstate 50 % nákladov dieťaťa zo strany otca za adekvátne k potrebám dieťaťa a najmä aj k možnostiam otca. Súd nemal preukázané, že skutočne otec by žil nadštandardným životom, že by bol ako matka uvádza miliónár, naopak otec preukázal, že v súčasnej dobe je v značných existenčných problémoch, musí si požičiavať rôzne finančné prostriedky, aby vôbec mohol ďalej fungovať.

Proti tomuto rozsudku matka podala odvolanie a navrhla rozsudok okresného súdu zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie, alternatívne rozsudok okresného súdu zmeniť a otcovi zvýšiť výživné na sumu 400 eur mesačne od 01.07.2014. Deklarovala uplatnenie odvolacích dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. a) v spojení s § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p., podľa § 205 ods. 2 písm. c) a § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p. Uviedla, že považuje rozhodnutie okresného súdu za arbitrárne a nepreskúmateľné, keď na jednej strane tvrdí, že má preukázané schopnosti a možnosti matky platiť výživné na maloletého Samuela vo výške 150 eur, hoci takúto možnosť nemá. Prvostupňový súd vychádza z nepravdivých

a účelových tvrdení otca, ktoré si prakticky osvojil, ako pravdivé. Už v predchádzajúcom uznesení odvolacieho súdu 6CoP/75/2014-48 zo dňa 28.10.2014, ktorým bol zrušený rozsudok prvostupňového súdu zo dňa 18.06.2014, boli uvedené predpoklady pre zmenu skoršieho rozsudku v zmysle § 78 ods. 1 zákon č. 36/2005 Z. z. zmena pomerov. Odvolací súd poukázal na kritériá zmeny pomerov podľa § 78 ods. 3 ZoR, a to zmenu ekonomických ukazovateľov, zmenu životných nákladov, teda zmena okolností, ktoré sú rozhodujúce pre výšku výživného. Zmenu pomerov, ako dôležitú právnu skutočnosť má súd objektívne zistiť a musí byť preukázaná ku dňu vyhlásenia rozhodnutia. Táto zmena pomerov je dôvodom na skoršiu úpravu výživného vtedy, ak sa právne významné okolnosti závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov. Odôvodnenie rozsudku musí spĺňať kritériá uvedené v § 157 ods. 2 O.s.p. V napadnutom rozsudku súd podľa týchto zákonných kritérií nepostupoval, nevyhovel návrhu, aby v spise otec dieťaťa predložil svoj peňažný denník, ako listinný dôkaz, z ktorého by bolo možné objektívne zistiť jeho podnikateľský úspech alebo neúspech v oblasti ziskovej, v oblasti nadobúdania hnutelného majetku, v oblasti odpisovania nehnuteľností. Otec dieťaťa toto odmietol pripojiť a súd sa nemohol oboznámiť s peňažným denníkom a ani matka navrhovateľa a právny zástupca. Trvá na tom, aby tento listinný dôkaz ako najobjektívnejší bol k spisu pripojený, aby sa uvedený dôkaz dal preskúmať z hľadiska § 63 ods. 1 Zákona o rodine. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje 20- násobok sumy životného minima, teda podľa zákona č. 601/2003 Z. z. v súčasnosti to predstavuje 198,09 eur x 20 = 3.961,80 eur. Z odôvodnenia prvostupňového rozsudku vyplýva, že prvostupňový súd zaujal názor, že matka je vlastníčkou viacerých nehnuteľností, že má lukratívne pozemky, avšak z týchto majetkov nemôže zabezpečiť výživu dieťaťa. Naproti tomu u otca, ktorý neuvádzal pravdu, nezohľadnil, že dňa 11.04.2014 na základe dohody o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva, ktorá bola zavkladovaná na Okresnom súd, odbor katastrálny Ilava pod č. V XXX/XXXX a predtým na základe Kúpnej zmluvy V XXXX/XXXX nadobudol budovu obchodu a služieb súp. č. XXX na parc. KNC XXXX/X, tak ako je to zapísané na LV č. XXXX k. ú. R.. Na jednej strane otec tvrdí, že pohostinstvo v obci W., a to budova súp. č. XXX, na parc. N. XXX zastavané plochy a nádvorí o výmere XXX m² mu nič nevynáša, že má existenčný problém a na druhej strane rozširuje svoje podnikanie o prevádzku v Ilave aj v predmete svojho živnostenského podnikania a následne účelovo tvrdí, že je to investícia jeho brata na jeho meno. Prvostupňový súd týmito podnikateľským aktivitám otca a nadobúdania nehnuteľností a ich odpisovania a zaradenia do majetku firmy - živnostníka otca nevenoval žiadnu pozornosť, ale len skonštatoval, že otec je skutočne spoluvlastníkom nehnuteľností v zlomkových čiastkach a že sú všetky združené do urbárskeho spoločenstva a že z tohto nemá výnos. Pozemky, ktoré má otec dieťaťa vo výlučnom vlastníctve zapísané na LV XXXX k. ú. W., nie sú súčasťou urbáru a z týchto výnos má. Záver súdu, na základe akých skutočností súd dospel k záveru, že potreby maloletého dieťaťa vo výške 150 eur sú adekvátne a že aj matka môže platiť 150 eur a že 300 eur prvostupňový súd porovnal v čistom s minimálnou mzdou robotníka sú nepreskúmateľné, pretože výška výživného u maloletého dieťaťa sa nemôže porovnávať všeobecne s minimálnou mzdou robotníka, pretože toto je v rozpore s kogentným ustanovením § 62 ods. 4 ZoR, ktorý stanovuje, že pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará a podľa § 62 ods. 2 ZoR. Osobná starostlivosť na roveň finančnému plneniu, čím sa poskytuje ochrana majetkovým nárokom osoby zabezpečujúcej fungovanie spoločnej domácnosti a starostlivosť o jej členov. V zmysle § 62 ods. 5 ZoR výživné má prednosť pred inými výdavkami rodiča a každý rodič má takto povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich potrieb. Súd sa musí zaoberať aj otázkou vynakladania týchto výdavkov. Týmto kritériami sa prvostupňový súd nezaoberal vo svojom odôvodnení rozsudku, ba dokonca na str. 4, ods. 3 uviedol, že má vyživovaciu povinnosť voči synovi V., čo už v predchádzajúcom konaní bolo zistené, že táto vyživovacia povinnosť zanikla. Pokiaľ ide o potreby maloletého, tieto boli preukázané výdavkami ohľadne dochádzania do školy v Trenčíne, kde navštevuje hokejovú školu, kde vynakladá značné prostriedky na pomôcky k hokeju, na hokejovú výstroj, poplatky v klube Dukla, oblečenie a obuv, vozenie syna osobným automobilom, účasť na hokejových zápasoch a vzhľadom na športové nadanie maloletého návštevy aj súkromného štadióna Gáborika v Trenčíne, kde sú poplatky za 1 hod. vo výške 10 eur, výdavky na hygienické potreby, telefón a pod. je požiadavka výživného pre maloletého vzhľadom na podstatnú zmenu pomerov na strane matky odôvodnená a je v možnostiach a schopnostiach platiaceho otca prispievať po 400 eur mesačne.

Kolíznym opatrovníkom dieťaťa vo svojom písomnom stanovisku k odvolaniu matky odporúčal, aby výživné na maloletého bolo zvýšené s prihliadnutím na jeho potreby a na schopnosti, možnosti a majetkové pomery obidvoch rodičov. Poukázal na to, že naposledy bolo výživné na mal. M. zvýšené v roku 2012, od

uvedenej doby sa pomery na strane mal. M. podstatne zmenili. Mal. M. navštevuje druhý stupeň ZŠ, je žiakom 6. ročníka ZŠ so športovým zameraním v Trenčíne, venuje sa hokeju, čím sú zvýšené náklady na zabezpečenie nielen potrieb do školy a mimo školy. Matke vznikajú zvýšené výdavky s jeho športovou kariérou, dochádzaním do školy, zakupovaním športovej výstroje, platením mesačných poplatkov za zápasy a turnaje. Súťažne hrá hokej za Duklu Trenčín, mladší žiaci. Mal. M. má zníženú imunitu, prekonal v minulom roku infekčné ochorenie - mononukleózu, s matkou sa pravidelne zúčastňuje kontrolných vyšetrení, užíva vitamínové preparáty. Matka zabezpečuje synovi riadnu starostlivosť. W. má ešte jednu vyživovaciu povinnosť k mal. B. M. B., nar. XX.XX.XXXX. Otec si vyživovaciu povinnosť voči mal. M. riadne plní, o syna sa nezaujíma, neinformuje sa na jeho zdravotný stav a školské výsledky.

Otec sa k odvolaniu matky dieťaťa nevyjadril.

Krajský súd preskúmal vec podľa § 212 ods. 2 písm. a) O.s.p. a zistil, že rozsudok okresného súdu je potrebné zrušiť podľa § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. a túto vrátiť okresnému súdu podľa ods. 2 uvedeného ustanovenia na ďalšie konanie.

Krajský súd už vo svojom predchádzajúcom zrušujúcom rozhodnutí uložil okresnému súdu, akým smerom má viesť dokazovanie pre získanie podkladov na rozhodnutie o zvýšení rozsahu vyživovacej povinnosti otca k maloletému dieťaťu. Súčasne krajský súd uviedol kritériá, na základe ktorých je zmena predchádzajúceho výživného zákonná (§ 78 Zákona o rodine).

Postup súdu pri porovnávaní pomerov v čase skoršej úpravy výživného s aktuálnymi pomermi účastníkov, predpokladá úplne a dostatočne zistiť právne významné okolnosti o pomeroch oboch rodičov dieťaťa a zistiť aktuálne odôvodnené potreby maloletého oprávneného, pokiaľ možno tieto čo najpresnejšie kvantifikovať.

Okresný súd sa pokúšal v intenciách zrušujúceho uznesenia postupovať podľa pokynov krajského súdu, avšak nie dôsledne. To platí pri vykonaní dôkazu peňažným denníkom otca, z ktorého ako výdavky iba konštatoval „nákup tovaru“. V prípade podnikateľskej činnosti sa vychádza z porovnaní predmetu úpravy daňových a rodinných predpisov, pričom súd nemusí každý výdavok, hoci uznaný a akceptovateľný daňovým predpisom, považovať za taký nevyhnutný pre udržanie príjmu z podnikateľskej činnosti, aby to odôvodňovalo prioritu pred existenčným charakterom plnenia vyživovacej povinnosti, resp. prioritovať neprímeraný rozvoj podnikateľských aktivít povinného na úkor vyživovacej povinnosti. Ak určité výdavky nie sú nevyhnutné, pri určovaní výšky výživného bude súd vychádzať z potencionálneho príjmu, ako keby k realizácii uvedených výdavkov nedošlo.

1. Úlohou okresného súdu bude preto opakovať dokazovanie peňažným denníkom otca a starostlivo posúdiť jeho výdavky z vyššie uvedených aspektov a až na základe takto vykonaného dôkazu ustáliť otcov príjem z podnikania (aj prípadne jeho potencionálny príjem).

2. Pri posudzovaní pomerov otca okresný súd vzal do úvahy jeho tvrdenia, že má „značné existenčné problémy, musí si požičiavať, aby vôbec mohol ďalej fungovať“. Aj k tomuto tvrdeniu otca je potrebné doplniť dokazovanie jeho výsluchom na okolnosť, na aký účel si požičal peniaze, v akej výške, od koho a jeho tvrdenia konfrontovať s výsluchom jeho veriteľa a posúdiť, či jeho záväzky z pôžičiek boli nevyhnutné (§ 62 ods. 5 Zákona o rodine).

3. Z odôvodnenia okresného súdu vyplýva, že otec má ešte vyživovaciu povinnosť k synovi V. a W.. Matka dieťaťa uvedené tvrdenia otca popiera, preto bude potrebné nepochybné zistiť, aké ďalšie vyživovacie povinnosti má otec dieťaťa - ku komu, v akej výške a na základe akého rozhodnutia súdu. Len takto zistené jeho prípadné ďalšie vyživovacie povinnosti budú významné pri určení rozsahu zvýšenej vyživovacej povinnosti k maloletému M. B..

4. Z ustanovenia § 62 ods. 4 Zákona o rodine vyplýva, že pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Táto zásada sa uplatňuje spravidla v nepriamej úmere s pribúdajúcim vekom dieťaťa. Svoje uplatnenie v celom rozsahu nachádza pri deťoch v útlom veku. Pri starších deťoch je preto rodič, ktorý má dieťa zverené do osobnej starostlivosti, povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť aj vo finančnom vyjadrení, čo platí aj v danom prípade (maloletý narodený v roku 2002). Otázkou, v akom rozsahu má plniť túto povinnosť matka

dieťaťa, posudzoval okresný súd správne, pretože vzhľadom na svoje majetkové pomery, môže popri poskytovaní osobnej starostlivosti o dieťa plniť vyživovaciu povinnosť aj v peniazoch. Aj u nej totiž platí zásada, že je povinná prispievať na výživu svojho dieťaťa podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov a ďalej, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

5. Pokiaľ matka dieťaťa vo svojom odvolaní zdôrazňuje svoju osobnú starostlivosť o dieťa, v dôsledku ktorej považuje závery súdu o rozsahu je vyživovacej povinnosti k dieťaťu za nesprávne, treba uviesť, že vzhľadom na vek dieťaťa, pomery jeho matky už osobná starostlivosť nemôže v celom rozsahu vyvážiť jej vyživovaciu povinnosť.

6. Okrem vyššie uvedených úloh sa okresný súd bude zaoberať aj odôvodnenými potrebami maloletého, k čomu bude potrebné čo najpresnejšie kvantifikovať výdavky na jeho potreby. Bude potrebné vypočítať matku dieťaťa, prípadne zabezpečiť ďalšie dôkazy - najmä o nákladoch na športové aktivity dieťaťa od príslušného hokejového klubu, ale aj ďalšie výdavky na základné, kultúrne a sociálne potreby dieťaťa.

Po doplnení a vyhodnotení vykonaných dôkazov podľa vyššie uvedených kritérií, okresný súd znova rozhodne o návrhu matky na zvýšenie výživného na maloletého, pričom právny záver vyslovený v tomto rozhodnutí je pre neho záväzný (§ 226 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné .